

Spanning, genot en overgave

Janine

Bioscoop: Het Ketelhuis, De Uitkijk
Regie: Paul Cohen

★★★★☆

Onbegrijpelijk dat de Gouden Kalverenjury van het Nederlands Film Festival Paul Cohens documentaire over Janine Jansen over het hoofd zag. De fascinerende film portretteert de stervioliste en het marketingcircus rond haar.

“Er is niets nep aan haar,” zegt de Estlands-Amerikaanse dirigent Paavo Järvi over Janine Jansen tijdens de opnamen van Beethovens vioolconcert in een Hamburgse studio. Hij roemt de intensiteit en directheid van haar spel.

Hoe goed de violiste is, mogen kenners beoordelen, maar hoe intens zij zich in haar spel stort, kan iedereen zien in de zeven minuten durende openingsscène van *Janine*. In opperste concentratie wacht de soliste op het moment dat zij moet losbarsten. Tijdens het luisteren naar het orkest drukt haar bewegelijke gezicht spanning, genot en muzikale overgave uit.

De scènes zijn de opmaat van een film die laat zien hoe Jansen zich van achtjarig viooltalent tot stervioliste ontwikkelde. Aan het woord komen haar viooldocenten (Coosje Wijzenbeek en de overleden Philip-

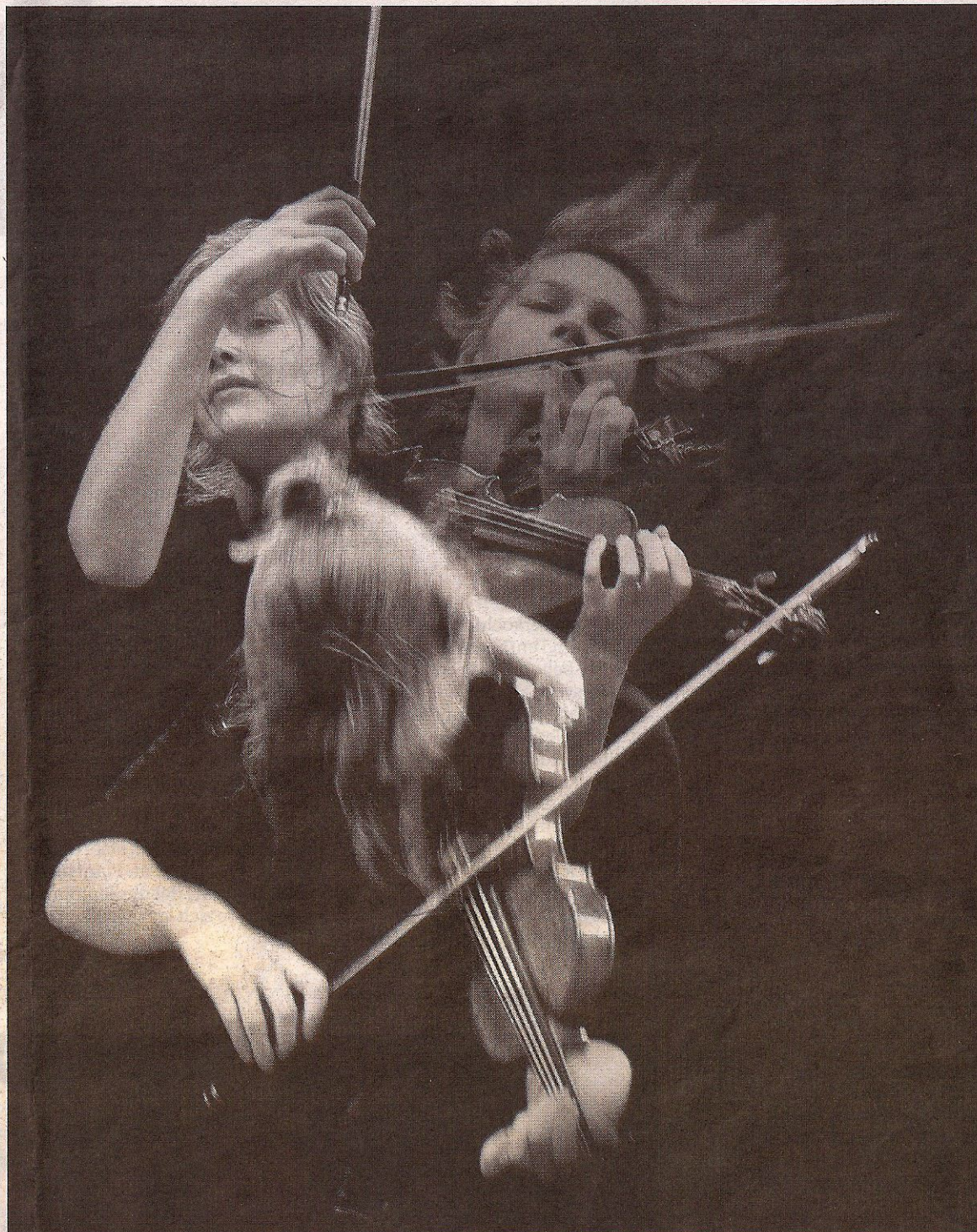
pe Hirschhorn), maar ook collega's, onder wie violist Julian Rachlin, haar ex-geliefde.

Het doet een conventioneel kunstenaarsportret vermoeden, maar de film stijgt erbovenuit, omdat hij ook inzoomt op Janine Jansen als marketingproduct. Dat Cohen aan tafel zit bij de besprekingen over een glossy over Jansen levert een onthullend inkijkje op in de muziekindustrie.

Ook klassieke muziek moet worden verkocht met artikelen over lingeerie en interviews met beroemdheden als Roger Moore. En natuurlijk kan het tijdschrift niet zonder columns van bekende Nederlanders als Paul Witteman. Het is zijn taak zo veel mogelijk Janine Jansen 'te *shippen*', zegt de marketingmanager van de platenmaatschappij. Menig regisseur zou van *Janine* een aanklacht tegen commerciële exploitatie hebben gemaakt, maar Cohen laat zien dat de werkelijkheid ingewikkelder is.

Jansen is geen willoos slachtoffer, maar kiest zelf voor dit leven. Ze wil een ster zijn en begrijpt dat daarvoor een prijs moeten worden betaald. Hoe hoog die prijs is, wordt duidelijk aan het einde van de film als ze zegt dat ze 'verschrikkelijk moe' is. Wie de film ziet, zal niet verbaasd zijn dat Jansen inmiddels met een burn-out thuis zit.

JOS VAN DER BURG

De film is geen aanklacht tegen commerciële exploitatie. Janine Jansen is geen willoos slachtoffer.

FOTO ANNE MARIJNE BAX